

Vlinders vrolijken campus op

De Uithof in het uiterste oosten van Utrecht moet zich de komende jaren ontwikkelen tot hét studiecentrum van de stad. Een waar sciencepark met nauw aan de wetenschap gerelateerde bedrijvigheid, inclusief studentenhuisvesting en ondersteunende functies. Dat betekent dus veel nieuwbouw. Maar met oog voor de natuur, zoals de vlinderroute die dwars over de daken voert. Op reportage bij een Leven op Daken-project.

Een groot hek om het gebouw, bergen zand, nauwelijks enige bestrating en de aanwezigheid van bouwvakkers die druk in de weer zijn verraden dat hier nog steeds wordt gewerkt. Aan de nieuwbouw, wel te verstaan. Toch staan er voor de ingang ook groepjes bezoekers. Jongeren vooral. Studenten, om meer precies te zijn.

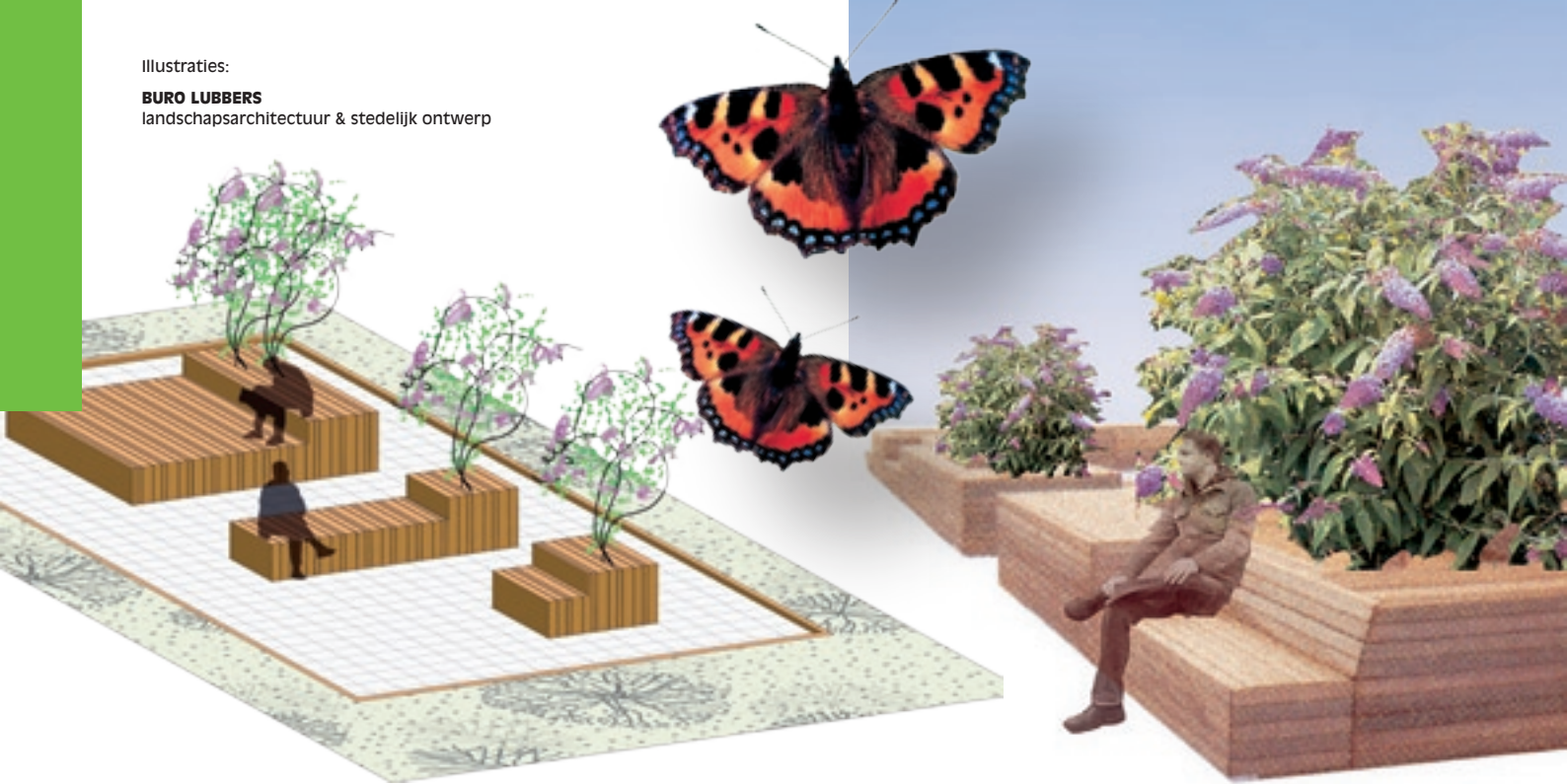
“Zij komen de ruimtes bezichtigen die we binnen enkele weken als eerste zullen opleveren”, legt Marianne Kleijnen uit. Kleijnen is hoofd Vastgoed en Ontwikkeling bij SSH Utrecht, een afkorting die van oorsprong stond voor Stichting Studentenhuisvesting en later Stichting Sociale Huisvesting, maar die tegenwoordig gewoon SSH is zonder verdere betekenis. SSH is een woningcorporatie met vooral kleinere woningen bedoeld voor jongeren, maar bijvoorbeeld ook met woongroepen voor ouderen.

De nieuwbouw waar we momenteel voor staan op de Uithof – de campus van de Universiteit Utrecht en enkele facul-

Illustraties:

BURO LUBBERS

landschapsarchitectuur & stedelijk ontwerp

teiten van de Hogeschool Utrecht – heet ‘De Bisschoppen’ en is bedoeld als woonruimte voor studenten. Behalve de twee woontorens van respectievelijk twintig en negentien lagen hoog, telt dit project ook nog een stuk of tien moderne varianten van klassieke herenhuizen, maar die gaan straks ieder toch echt bewoond worden door gemiddeld tien studenten. Ook de woontorens zijn voor studenten – wie klaar is met studeren moet op zoek naar andere woonruimte – met op elke etage wooneenheden voor respectievelijk één persoon of één stelletje met eigen voorzieningen, woonruimte voor twee, drie of vier alleenwonende studenten die hier een zelfstandige kamer kunnen vinden, maar de woonkamer/keuken en douche-/toilet ruimte moeten delen. In totaal kan hier aan zo’n 550 studenten onderdak worden geboden.

Florabaan

Het is echter niet de kijkdag voor belangstellende studenten die ons vandaag naar De Bisschoppen heeft gelokt. We zijn hier voor dat ene onderdeel dat dit project juist zo anders maakt dan andere. Namelijk De Bisschoppen als onderdeel van een nieuwe ‘vlinderroute’ tussen Utrecht en Amersfoort.

Vaak gaat nieuwbouw ten koste van natuur, maar hier ligt dat anders. Hier maakt de nieuwbouw onderdeel uit van nieuwe natuur. Hoe? Nou, door de natuur door te trekken op de daken van de nieuwbouw, waardoor een kilometers lange zogenoemde ‘florabaan’ ontstaat die aantrekkelijk is voor vlinders.

“Kijk”, zegt Kleijnen op de veertiende etage van een van de woontorens, “wat een prachtige natuur we hebben hier in de omgeving.” Ze wijst in de richting van waar Amersfoort ongeveer moet liggen – vandaag niet zichtbaar in verband met heiige lucht, maar het tussenliggende bosgebied Amelisweerd en de

omringende weilanden laten zien welke richting we ongeveer moeten opkijken. “Aan de andere kant staat hier ook nogal wat ‘geweld’”, vervolgt ze, doelend op de vele hoogbouw hier in het Utrechtse universiteitsgebied. “Om de natuur niet helemaal verloren te laten gaan is het initiatief ontstaan om een route aan te leggen die aantrekkelijk is voor vlinders. Enkele ondernemers die actief zijn in dit gebied hebben de koppen bij elkaar gestoken en hierover afspraken gemaakt. Wij waren daar één van.”

Planten en struiken

Bij de ontwikkeling van De Bisschoppen is rekening gehouden met de rol die de nieuwbouw zou gaan spelen als onderdeel van de vlinderbaan. “Om de route niet te onderbreken hebben we groendaken in ons concept opgenomen”, legt Kleijnen uit. “Natuurlijk niet negentien of twintig etages hoog, want zo hoog komen vlinders niet. Maar wel op de herenhuizen die we tussen de woontorens bouwen, en op de uitgebouwde plinten van de torens zelf. Daar leggen we niet alleen zitgedeelten voor de bewoners aan, maar ook groen – mos/sedum – en bakken met voor vlinders aantrekkelijke planten en struiken. Een bijkomend voordeel is dat het uitzicht van de bewoners van de bovenliggende etages hierdoor een stuk aantrekkelijker wordt. We kijken vanuit ons raam tenslotte allemaal liever naar een groen dan naar een traditioneel kaal dak, nietwaar?”

Natuurlijk, erkent Kleijnen ruitelijk, zo’n vlinderroute – oftewel de aanleg van groendaken op de nieuwbouw – kost wel wat meer dan normaal, ja. “Maar”, zo vervolgt ze, “we vinden dat we als woningcorporatie annex projectontwikkelaar ook best wel eens iets extra mogen doen. Kennelijk werkt dat aanstekelijk, want inmiddels zijn er meer partijen hier op de Uithof die dit een sympathiek idee vinden. Afsproken is nu bijvoorbeeld dat ook bij het bermbeheer hier rekening gehouden wordt met de aantrekkelijkheid voor vlinders. En de boerderij van de universiteit en de beheerders van de botanische tuin zijn er inmiddels eveneens bij betrokken. Zo zie je maar hoe het een het ander kan aantrekken.” *L*

‘Die groendaken kosten wat, maar we vinden dat we ook wel eens iets extra mogen doen’